

Posudek oponenta diplomové práce

Autor, práce: Bc. Michal Dudáš, Generál prof. JUDr. Bohuslav Ečer

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Hnilica, Ph.D.

Rok: 2016

Rozsah: 203 stran včetně příloh

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	X			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	X			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu.		X		
Struktura práce je vyvážená a logická.		X		
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.	X			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb.			X	
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie.	X			
Autor správně cituje.		X		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	X			

Celkové hodnocení (slovně)

Bc. Michal Dudáš si za téma své diplomové práce zvolil osobnost generála Bohumila Ečera, významné osobnosti (nejen) českých právních dějin dvacátého století. Zvolené téma považuji nejen za velice zajímavé, ale zároveň i přínosné, jelikož o Ečerovi dosud nebyla publikována žádná ucelená biografická studie. Kolega Dudáš tak svojí diplomovou prací splácí určitý malý dluh české historiografie. Jeho text ovšem není vyčerpávajícím životopisem

generála Ečera – a bohužel obsahuje řadu chyb, které nejsou autora jinak zajímavé práce hodné.

Autor navázal na svoji bakalářskou práci *Norimberský proces očima československého delegáta Bohuslava Ečera*, kterou obhájil na KDDD Pedagogické fakulty UK v roce 2012. Diplomovou práci pak rozdělil do šesti kapitol. První z nich popisuje život Bohuslava Ečera do roku 1941, tedy až do jeho příchodu do Velké Británie. Autor zde volí „klasické“ chronologické vyprávění, jež dále rozděluje do dalších logicky dělených podkapitol. Druhá část se zabývá příspěvkem Bohuslava Ečera k potrestání válečných zločinců a k vytváření mezinárodního trestního práva. Autor zde vedle samotných Ečerových publikací vychází z dokumentů uložených v generálově pozůstalosti v Národním archivu a v neposlední řadě též ze zahraničních právně-historických publikací. Tuto část považuji za velice přínosnou – autorovi se zde podařilo zdokumentovat Ečerův přínos k vytváření mezinárodního právního rámce, na jehož základě byli posléze potrestáni nacističtí váleční zločinci. Třetí kapitola mapuje nejznámější případ generála Bohuslava Ečera – stíhání někdejšího německého státního ministra pro Čechy a Moravu Karla Hermanna Franka. Autorovi se zde opět za využití archivních dokumentů a Ečerových textů podařilo popsat generálův podíl na vydání Franka československé justici a jeho následném postavení před Mimořádný lidový soud v Praze. Čtvrtou část věnuje autor Ečerově činnosti ve funkci československého zástupce u tzv. norimberských procesů a popisuje jím prováděné výsledky nacistických válečných zločinců. Předposlední kapitola pak mapuje Ečerovy veřejné aktivity v poválečném Československu, včetně jeho bohaté publicistické a přednáškové činnosti. V poslední části se autor zabývá závěrem Ečerova života – popisuje jeho pedagogickou činnost na Masarykově univerzitě v Brně a posléze i zájem o jeho osobu ze strany komunistické Státní bezpečnosti.

Právě samotný závěr práce považuji za nejproblematictější. Ačkoliv celkově vykazuje Dudášova práce nadstandardní rozsah (151 stran textu + přílohy), tato kapitola má pouhých šest stran a po jejím přečtení napadá čtenáře řada otázek. Autor kupříkladu nepíše o tom, zda se pokoušel komunistický režim získat Bohuslava Ečera na svoji stranu, jako se mu to podařilo v případě zmiňovaného lékaře Františka Bláhy, jenž vypovídal před Norimberským tribunálem, v padesátých letech se stal aktivním komunistou a posléze jako jeden z prvních podepsal Chartu 77. Domnívám se, že k osobě Bohuslava Ečera se nachází řada dokumentů ve spisech Státní bezpečnosti. Autor se též nevěnuje tradované hypotéze (uváděné například brněnským novinářem Luděkem Navarou), že Ečerova předčasná smrt byla způsobena nátlakem ze strany příslušníků Státní bezpečnosti a že komunistický režim měl velký zájem na generálově úmrtí. Byla tato skutečnost způsobena Ečerovým odmítnutím spoluúčasti na budování „šťastného zítřku“, nebo se „pouze“ jednalo o nenávist vůči „zrádci“, který byl z KSČ vyloučen již v roce 1929? Je znát, že v závěru práce autor dosti spěchal. Domnívám se, že si měl raději poměrně rozsáhlé téma zúžit a věnovat se tak třeba pouze Ečerově činnosti do roku 1948. Právě v závěru se nachází nejen řada překlepů a formulačních nepřesností, ale i faktografických chyb, způsobených zcela jistě nikoliv autorovou neznalostí, ale nepozorností. Za všechny upozorňuji na autorovo tvrzení, že Bohuslava Ečera zmiňuje prezident Antonín Zápotocký ve svém článku v Rudém právu z 15. března 1948 (s. 146) – v té době byl ovšem ještě prezidentem Československa Edvard Beneš. Autor má zřejmě na mysli článek z 15. března 1953, nicméně ani v této době nebyl Zápotocký ještě prezidentem – stal se jím až 21. března 1953. Podobných nepřesností najdeme v závěru práce celou řadu.

V práci se nachází množství nejen překlepů, ale i formulačních nepřesností a v neposlední řadě též pravopisných chyb. Je to dosti smutné, jelikož diplomová práce je jinak psána dosti čtivým jazykem a tyto chyby velice kazí dojem z jinak zajímavého (a přínosného) textu. Ještě bych dokázal přimhouřit oko nad formulací, že Bohuslav Ečer pracoval pro Právnickou fakultu „Masarykovi univerzity“ (s. 144), ale s použitím obdobné pravopisné chyby u diplomantovy alma mater (s. 16) se již nedokážu smířit. Chybovat je sice lidské, ale

působí to na mě dojmem, že kolega Dudáš si před odevzdáním svoji práci ani jednou nepřečetl – čtenář tak nevědomky pozná pasáže převzaté z jeho práce bakalářské, jelikož obsahují „standardní“ počet chyb. Vedle autorova vlastního textu se nacházejí pravopisné chyby i v jím přepisovaných citátech a v neposlední řadě i v odkazech na literaturu – spoluautorem knihy *Praha ve stínu hákového kříže* není „Jan Kapka“, ale Jan Kaplan (s. 79, 81, 157). Lidická žena vystupující jako svědkyně před Norimberským tribunálem se jmenovala Marie Šupíková, nikoliv Šuplíková (s. 141). Polemizoval bych i s některými autorovými tvrzeními – například spisovatel Hugo Sonka Sonnenschein byl podle mých vlastních zjištění skutečně konfidentem gestapa a za tuto činnost byl po válce odsouzen (s. 18). Taktéž pochybuji o tom, že Heinrich Himmler hovořil v červenci 1944 o plánu posunout německé hranice 500 kilometrů na Východ od německých hranic z roku 1939, když v této době již Německo nedokázalo ani samotné tyto hranice uhájit (s. 70), domnívám se, že jde o chybnou dataci.

Na práci je nicméně třeba ocenit textové a obrazové přílohy – autorem vytvořený přehled tzv. norimberských procesů s uvedením jmen jednotlivých obžalovaných a výši jejich trestů považuji za zajímavou a užitečnou pomůcku. Taktéž fotografie a faksimile dokumentů, shromážděné v obrazové příloze, svědčí o autorově pečlivé heuristické práci. Kolega Dudáš vycházel především z dokumentů umístěných v Národním archivu, ale bádal též v Masarykově archivu a ve Vojenském historickém archivu. V některých pasážích se podle mého názoru příliš spoléhal na samotné publikované texty Bohuslava Ečera, ačkoliv k těmto tématům již existuje poměrně bohatá odborná literatura. V poznámkovém aparátu jsem tak kupříkladu postrádal biografii Karla Hermanna Franka z pera mladého německého historika Reného Küppera, edici *Zpověď K. H. Franka*, vydanou nedávno znovu v reedici, nebo též edici dokumentů k nacistické vyhlazovací politice, uspořádanou Bořivojem Čelovským pod názvem *So oder so*.

I přes výše uvedené připomínky se domnívám, že diplomová práce Bc. Michala Dudáše představuje zajímavý příspěvek k českým dějinám a doporučuji ji k obhajobě. Domnívám se, že po opravení (a určitém doplnění v závěru) by měla být publikována.

V Praze, 5. září 2016

PhDr. Petr Koura, Ph.D.